

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

114. An per bullam Cruciatæ possit Confessarius commutare votum
disjunctivum, cujus altera pars est reservata, ut si aliquis diceret, voveo
castitatem, & Ordinem sacrum? Et an Episcopus possit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Et quid si uterque coniux communi consensu vouerit, nec petere, nec reddere debitum? Et an Episcopus possit tale votum commutare? Ex p. 1. tr. 1. Ref. 58.

Sup. hoc in Ref. p. 1. r. 1. h. c. id med. verif. Scelus autem, & in tom. 2. tr. 6. Ref. 2. 9. 5. 1.

§. 1. P. Osse arbitratu Rodriquez in sum. tom. 2. c. 90. n. 3. & Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 15. n. 4. etiam si tale votum fuisset emissum ex alterius coniugis licentia. Imò, si uterque coniux communi consensu vouerit, nec petere, nec reddere; quæ omnia sunt valde notanda, & in praxi occurrentia. Et ratio est: quia supradicta vota non sunt vota integræ castitatis, sed partis; ergo per Bullam sunt commutabilia. Nec refert, si communi consensu nec petere, nec reddere debitum vouissent, quia adhuc non est votum integræ castitatis: relinquitur enim libertas transeundi ad secundas nuptias.

2. Et idem etiam Episcopus potest illa commutare, vt docet Azorius par. 1. lib. 11. c. 19. q. 6. Palatius in 4. dist. 3. disp. 2. Sa verb. votum, vbi de irritatione, n. 11. in fin. Malderus in 2. 2. tract. 10. cap. 5. dub. 10. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 18. num. 12. & alij, quos inuenies apud Sanctarellum de Iubil. cap. 6. dub. 6. & nouissimè idem docet Ioan. de la Cruz in direct. conf. p. 1. præc. 2. art. 2. dub. 10. concl. 3.

RESOL. CXII.

An votum non nubendi sit per Bullam dispensabile? Et an tale votum possit Episcopus commutare? Et quid si tale votum fuisset emissum in fauorem alterius coniugis id petentis propter filiorum bonum & vt eius amor, nomen, honor, & amicitia cum eius consanguineis conseruaretur? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 59.

§. 1. R. Espondeo affirmatiuè: ita Henriquez lib. 7. c. 9. §. 2. Fernandez in exam. Theol. mor. par. 3. c. 9. scilicet. 2. §. 17. n. 8. Nugnus in 3. p. tom. 2. tract. de Bulla Cruc. §. 11. Acofta in Bull. q. 7. Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 15. n. 4. quia non est votum absolutum castitatis.

2. Limitat tamen hoc, idem disp. 9. n. 12. nisi tale votum fuisset emissum in fauorem alterius coniugis id petentis, propter filiorum bonum, & vt eius amor, nomen, honos, amicitia cum eius consanguineis conseruetur: nam in hoc, cum tale votum sit factum in fauorem tertij, Confessarius per Bullam non possit illud commutare, nisi coniux remittat ius sibi acquisitum, & ab illo acceptatum.

3. Extra verò hunc casum poterit Confessarius commutare, sicuti & Episcopus, vt docent Barbosa de potest. Episc. par. 2. allegat. 37. n. m. 17. Portel in addit. ad dub. regul. verb. voti dispensatio, 78. Vgolinus de potest. Episc. c. 58. §. 8. n. 1. Ioan de la Cruz in direct. conf. par. 1. præc. 2. art. 1. dub. 10. concl. 3. Guttierrez de matrim. c. 12. n. 9. Sanchez in sum. tom. 3. lib. 4. c. 4. n. 66. Graffius par. 1. lib. 2. c. 11. n. 29. & 31. Sa verb. votum, vbi de irritatione n. 11. Azor. tom. 1. lib. 1. c. 18. q. 5. Syluester verb. vot. q. 4. Rosella verb. imped. 4. n. 3. Armilla verb. dispensare, n. 18. Guttierrez can. 99. lib. 2. c. 12. n. 49. quidquid in contrarium asserat Caietanus tom. 1. Opusc. tract. 11. de voto nubendi, q. 1. Valentia tom. 4. disp. 1. q. 5. punct. 5. concl. 4. Nauarrus, & Angelus apud Guttierrez vbi supra, aduersus quos Henric. vbi supra, lib. 7. c. 30. n. 6. in Glossa, lit. D sic asserit: [Caietanus de voto non nubendi, putat reseruatum esse Papæ; quia est perpetuum, & reducitur ad votum castitatis: sed falsò; quia fornicans contra tale votum, non peccat contra votum castitatis.] Hæc ille: & vere quidem; sed cum limitatione, sde qua supra loquendo de commutatione per Bullam diximus; vt rectè notauit Malderus in 2. 2.

tractat. 10. c. 1. dub. 10. & Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 18. num. 124.

RESOL. CXIII.

An Confessarius per Bullam possit commutare vota non fornicandi, non tenenda certa mulieris, non committendi actum mollietatis, aut abstinendi ab alio, alia venereo?

Et an in talibus votis possit Episcopus dispensare? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 61.

§. 1. R. Espondeo affirmatiuè cum Fernand. in exam. Theol. moral. p. 3. c. 9. scilicet. 2. §. 17. n. 8. & ideo in his votis potest Episcopus dispensare, vt notauit Barbosa de potest. Episc. p. 2. alleg. 37. num. 15. Molfesius in sum. tom. 1. tr. 11. c. 11. n. 50. Lessius lib. 1. cap. 40. dub. 18. n. 105. Graffius in decis. p. 1. lib. 2. c. 31. num. 30. Portel in add. ad dub. regul. verb. voti dispensatio, n. 78. Vgolinus de potest. Episc. cap. 58. num. 3. Reginaldus tom. 2. lib. 18. cap. 22. n. 33. & alij. Et ratio est quia talia vota non sunt vota perfectæ castitatis; & ideo per Bullam sunt commutabilia.

RESOL. CXIV.

An per Bullam Cruciatæ possit Confessarius commutare votum disijunctiuum, cuius altera pars est reseruatæ, vt si aliquis diceret, voueo Castitatem & Ordinem sacrum?

Et an Episcopus possit dispensare supradicta vota disijunctiuè? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 63.

§. 1. R. Espondeo affirmatiuè cum Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 15. n. 4. quia ita vouenti integrum est, illam partem eligere quam potest Confessarius per Bullam Cruciatæ commutare: nam in alternatiuis sufficit alterum impleri: ergo tale votum non potest appellari simpliciter votum Castitatis, sed Religiosis. Et ita docet Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 15. num. 106. Suarez de Relig. tom. 2. lib. 6. cap. 14. num. 16. Reginaldus in praxi, tom. 2. lib. 18. num. 338. Molfesius in sum. tom. 1. tract. 11. cap. 15. n. 143. Filiuc. tom. 2. tract. 26. c. 9. n. 272.

2. Et idem potest Episcopus dispensare super dicta vota disijunctiuè, vt docet Azorius p. 1. lib. 11. cap. 100. quæst. 10. Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 9. num. 14. & alij.

RESOL. CXV.

An in casu posito supra, quando emittitur votum disijunctiuum, nempe voueo Castitatem, vel suscipere Ordines sacros? an si vouens stauerit postea non ordinari, ex vi voti determinate obligetur ad Castitatem, in eo Confessarius non possit amplius votum illud irritare Cruciatæ commutare?

Et an in tali casu possit Episcopus dispensare? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 65.

§. 1. N. On posse tale votum commutari censuit Sanctarell. de Iubil. c. 9. dub. 3. Leone tr. de Iubil. p. 2. q. 1. scilicet. 1. n. 91. Filiuc. tom. 2. tract. 26. c. 9. num. 272. Suarez de relig. tom. 2. lib. 6. c. 24. n. 3. Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 9. n. 14. vbi putant quod si ita vouens statuat ad Ordines non promoueri eligens reliquum voti partem, ad quam se alitruerit, non possit Episcopus, & per consequens neque Confessarium, per Bullam Cruciatæ tale votum amplius commutare: quia